2. మలుపు

రామకృష్ణయ్య సాయంకాలం షికారు నుండి తిరిగి వచ్చాడు. కాళ్ళు కడుక్కుంటుంటే అతని భార్య శ్రీదేవి చెప్పింది. "మీకోసం ఎవరో మళ్ళా వచ్చారు."

ఆ వచ్చిన అతను సూర్యారావు. నమస్కారాల తరువాత అతనిని తన గదిలోకి పిలిచి, కుర్చీ చూపించాడు రామకృష్ణయ్య.

"ఏం సూర్యారావ్! చాలకాలం తరువాత..."

"అవును మాస్టారూ!...ఈ మధ్య తీరిక కొంచెమైనా దొరకడంలేదు. రానందుకు మరోవిధంగా అనుకోకండి."

"ఏమైనా కథలు వ్రాశావా?"

"అందుకోసమే వచ్చింది. ఈ ఉగాది పోటీకి పంపించాలని వ్రాశాను. మీరు వినిచెప్తే నాకు సంతృప్తి కలుగుతుంది."

"అయితే చదివి వినిపించు."

సూర్యారావు కవరులోని కథను బైటికితీసి చదివి వినిపించాడు. రామకృష్ణయ్య చాలా శ్రద్ధగా విన్నాడు. కొంచెంసేపు ఆలోచించి తన అభిప్రాయం వెలిబుచ్చాడు.

"సూర్యారావ్! సన్నివేశాలను హైదరాబాదు, విజయవాడలలో నడిపించావు. కాని అవి అతికినట్లులేవు. కథానాయిక నాయకుడి చిన్ననాటి స్నేహితురాలని చెప్పడానికి చాల శ్రమపడ్డావు. చివరకు పెళ్ళితో కథ ముగించావు. ఇటువంటివి ఎన్నో కథలు వచ్చాయి. మామూలుగా ప్రచురించడానికి అవకాశముండవచ్చు. కాని పోటీలలో ఈ కథకు స్థానముండకపోవచ్చు.

"మాస్టారూ! మా దృష్టివేరు, మీ దృష్టివేరు. అందుకే మీకు వినిపించనిదీ కథ పంపదలచుకోలేదు. నాకెంతో బాగుంది. మా వాళ్ళందరూ విని చాలా బాగుందన్నారు...దయచేసి ఏ విధంగా మార్పుచేస్తే బాగుంటుందో చెప్పండి."

"నీకు చాలా బాగా తెలిసిన ఊళ్లలో కథ నడుపు. భాష కొంచెం సరళంగా వ్రాయి. సన్నివేశాలలో కూడా మార్పు తీసుకొనిరా. నాయిక గురించి శ్రద్ధ తీసుకో. నాయకుడిలో ఆత్మ విశ్వాసం, నిజాయితీ చూపించు. చివరకు వారిద్దరూ పెండ్లాడడానికి పరిస్థితులన్నీ అనుకూలంగా

ఉన్నా, నాయిక మనస్సు మరొక సామాన్యుని మీద ఉన్న సంగతి తెలుసుకొని, నాయకుడు స్నేహితునిగా వైదొలగాలని ప్రయత్నంచేస్తే, ఆమెకు నాయకుని యందు అనురాగం కలుగుతుంది. కథను ఇంతటితో ఆపితే పర్యవసానాన్ని పాఠకులే తమకు తోచినరీతి అన్వయించు కుంటారు." అన్నాడు రామకృష్ణయ్య.

సూర్యారావు నమస్కారంచేసి వెళ్ళిపోయాడు. మరి కొంచెంసేపటిలో జగన్నాథం వచ్చాడు. ఇతని కథలు చాలా పత్రికలలో పడ్డాయి.

"నమస్కారం మాస్టరుగారూ! నా కథ ఒక్కసారి వినిపించి పోదామని వచ్చాను. రేపు సాయంకాలం పోస్టులో కథ పంపకపోతే పోటీకి అందదు."

జగన్నాథం చదివిన కథను రామకృష్ణయ్య చాలా శ్రద్ధగా విన్నాడు. దీనిలోని సమస్య దైనందినం కలిగే వాటికన్న భిన్నంగా ఉంది. కథ చెప్పడంలో కొత్తదనంలేదు. పాత్రలు సహజంగా లేవు. సంభాషణలు లోకాన్ని మరామ్మత్తు చేయవలసిన ఉపన్యాసాలు. చివరకు సమస్యవిడదు. గిరిజనయువతిని ప్రేమించిన ఫారెస్టరు ఆమె తల్లిదండ్రులను ప్రార్థిస్తాడు. ఆమెను తనకిచ్చి పెళ్ళిచేయమని. కులంలోని పెద్దలు దానికి అంగీకరించరు. రహస్యంగా ఆమెను లేవదీసుకునిపోయి, తల్లిదండ్రులకు కొంతడబ్బు చెల్లించవచ్చునని కొందరు సలహా చెప్తారు. గిరిజనులను ఉద్ధరించి వర్ణాంతర వివాహం చేసుకొని ఆదర్శప్రాయుడు కాదలచిన ఆ ఫారెస్టరు ఇటువంటి పనికి అంగీకరించడు. అతని తరపువారు, ఆమె తరపువారు ఉపన్యాసాలతో పాఠకుని బాధిస్తారు.

"జగన్నాథం! గిరిజనుల ఆచార వ్యవహారాలు బాగా తెలియందీ, ఈ సమస్యను చర్చించకూడదు. ఊహించడంతో కథ తయారుకాదు. కొండలతోను, వాటిపై నివసించే జనులతోను సన్నిహిత సంబంధం కలిగి ఉండాలి. కనీసం అటువంటివారిని బాగా సంప్రదించి, సందేహ నివృత్తి చేసుకోవాలి. పాఠకులచే కథ చదివించాలని ప్రయత్నిస్తే దీనిని మార్చాలి. సంభాషణలు పరిమితంగా ఉంచి, కొండల గురించి కొంచెం హెచ్చుగా వ్రాయాలి. కొత్తగా ఉద్యోగం దొరికిన ఫారెస్టరు శరీరసౌష్టవమున్న కొండదొరకూతుర్ని వశంచేసుకోవాలని ప్రత్నిస్తాడు. తన శరీరంమీద చేయివేయడానికి భర్తకు మాత్రమే అధికారముందని, బలవంతం చేయడానికి ఏ ప్రయత్నం జరిగినా, మొలనున్న కత్తితో తన గౌరవాన్ని కాపాడుకోడం తెలుసునని ఆ కొండపడుచు చెపుతుంది. అధికారి కళ్ళు విడతాయి. కాని కథలో బిగువేమీ కనిపించదు. రాజకీయాలు, సంఘ సంస్కారాలు కొండవాళ్ళ జీవితాలకు ముడిపెడితే, ఆ అమాయకులకు అన్యాయం చేసినట్లవుతుంది" అన్నాడు రామకృష్ణయ్య.

జగన్నాదం వెళ్ళిపోయాడు. రామకృష్ణయ్య కూతురు వచ్చి తండ్రిని భోజనానికి రమ్మంది. పట్టుపంచ కట్టుకొని అతను సిద్ధమవుతుంటే తాసిల్దారుగా రమ్మాయి విమల వచ్చింది, బంట్రోతును సాయం తీసుకుని.

"నమస్కారం మాస్టారూ!" అంది విమల.

"ఆశీస్సులు విమలా!" అన్నాడు రామకృష్ణయ్య.

"వేగమే వద్దామనుకున్నాను. కాని వ్రాస్తుంటే ఆలస్యమయిపోయింది."

"కథలు వ్రాస్తున్నావా విమలా?"

"అవును మాస్టారూ! మొదటి కథ మొదలుపెట్టాను. అది ఇప్పుడు పూర్తయింది. మీకు చూపించి పోటీకి పంపాలని అనుకుంటున్నాను."

"చాల సంతోషమయిన విషయం విమలా! నీ బోటి చదువుకున్నవాళ్ళు వ్రాస్తే, లోకం చాలా ఆదరంతో స్వీకరిస్తుంది."

"అవును మాస్టారూ! మా అమ్మ, స్నేహితురాండ్రు, అందరూ వ్రాయమన్నారు. బియ్యే ప్యాసయినదానను ఆపాటి వ్రాయలేనా అని అనుకున్నాను. వారంరోజులై కొట్టుకుంటుంటే, ఒక పది పేజీలు మాత్రమే వ్రాయగలిగాను."

"విమలా! రచయిత కష్టాలు నీకు ఇప్పుడు తెలిశాయన్నమాట. అందరూ వ్రాయడం చాల సులువైన పని అనుకుంటారు."

"వ్రాసిన తరవాత లోతు తెలిసింది."

"కథ నే చదివేదా!"

"అది యింకా సాపు వ్రాయలేదు. మీరు చదవడం కష్టమవుతుంది."

"అయితే చదివి వినిపించు."

విమల చదవడం మొదలుపెట్టింది.

ప్రతీ రెండు నిమిషాలకు రామకృష్ణయ్య ముఖంలోకి చూచింది. అతను ఏదో పూనికపడిలా, చైతన్యం లేనివాడిలా, సమాధిలో ఉన్నవాడిలా కనిపించాడు. కథ పూర్తి అయ్యేవరకు అతను ఈ లోకంలోలేడని ఆమెకనిపించింది. అంతా విన్న పది నిమిషాలవరకు అతనేమీ మాట్లాడలేదు. అతని అభిప్రాయం వినడానికి ఆత్రతపడుతున్న విమలకు ప్రతీ నిమిషం ఒక యుగమయింది. కొద్దిసేపటిలో ఆ నిశ్శబ్దం చీలిపోయింది.

"అమ్మాయ్! నువ్వు కథలు వ్రాయడానికి మరో పది సంవత్సరాలేనా పడుతుంది. అదేనా చాలా కృషి చేసిన తరువాత. ఈ కథ గురించి నా అభిప్రాయం అడక్కుండా ఉంటేనే మంచిదేమో.

విమల ముఖం వివర్ణమయింది.

"ఫరవాలేదు, చెప్పండి మాస్టారూ?" ఆమె ప్రాధేయపడింది.

"విమలా! నీకు తెలుగు వ్రాయడం తెలుసా? గ్రాంథికమేదో, వ్యావహారికమేదో తెలుసా?

పాత్రలు, కథలో వారికున్న ప్రాముఖ్యత తెలుసా? ... ఏం చెప్పడం కోసం ఈ కథ వ్రాశావు? ఇందులో మొదలేది?...పతాకస్థాయి ఎక్కడుంది?...ముగింపెక్కడ? సన్నివేశాలలో సహజత్వం ఏమేనా ఉందా? సమాజాన్ని ప్రతిబింబించేప్రయత్నం కూడాలేదే... ఏ హృదయం కదలించడానికి, ఏ మనస్సును ఆనందింపజేడానికి వ్రాశావు? కథ వ్రాయడం కన్న సులువైన పనిలేదని అనుకున్నావు. కథ వ్రాయడమంటేఒక కళాఖండాన్ని సృష్టించడన్న మాట మరిచిపోయావు'

అతని మాటలలోని నిర్దాక్షిణ్యానికి విమలకు దుఃఖముచ్చింది. కళ్లంట నీళ్ల తిరిగాయి. మెదటి రచనా యత్నం విఫలమయినందున ఆమె అభిమానం దెబ్బతింది. రామకృష్ణయ్య ఉహాసౌధంనుండి క్రిందకు దిగివచ్చాడు. చీర చెరగుతో కళ్ళుఒత్తుకుంటున్న విమలను చూసేసరికి అతనికి తనుచేసిన తప్పు తెలిసివచ్చింది.

"సారీ విమలా! ఆవేశంలో ఏదో అనేశాను. కథల విషయంలో చాలా సీరియస్‌గా మాట్లాడడం అలవాటయింది. ఇంతకీ ఇది నీ మొదటి ప్రయత్నం. మరేం అనుకోకు."

విమల మాట్లాడలేదు. మళ్ళా లోపలి నుంచి పిలుపు వచ్చింది. వడ్డించిన వంటకాలు చల్లారిపోయాయి.

రామకృష్ణయ్య టేబిలు డ్రాయరులోంచి ఒక వ్రాతప్రతి తీసి విమలకిచ్చాడు.

"విమలా! ఈ కథ చదువుతుండు. నేను పదినిముషాలలో భోజనంచేసి వస్తాను..." రామకృష్ణయ్య యింట్లోకి వెళ్ళిపోయాడు.

అతను భోజనంచేసి వచ్చేసరికి కొంతకాలం పట్టింది. అప్పటికి విమల ముఖంలో ఒక తేటదనం కనబడింది.

"కథ ఎలాగుంది విమలా?"

"చాలా బాగుంది మాస్టారూ, దీనిని ఏ పత్రికకూ పంపలేదా?"

"లేదు...ఈ మధ్య నా కథలను తిప్పి పంపుతున్నారు..."

"మరెందుకు వ్రాశారు?"

"అదేమరి...ఇదే వ్యసనం....వ్రాయకపోతే నిద్రపట్టని పరిస్థితి ఏర్పడింది."

"మీకు అభ్యంతరం లేకపోతే ఒక విషయం అడుగుతాను. కోపంరాదు కదా!"

"అడుగు విమలా!"

"నాకీ కథయివ్వండి. పోటీకి నా పేరున పంపుకుంటాను. మీ పేరున పంపితే వేసుకోడంలేదని మీరే అన్నారు"

రామకృష్ణయ్య ఒక్కసారి చకితుడయాడు. అతను అనుకోలేదు. విమల ఇలా ధైర్యంగా అడుగుతుందని, తను భోజనానికి వెళ్ళినప్పుడు విమల ఆలోచించిన విషయమిదా!

"ఈ కథ గురించి చాల శ్రమపడ్డాను. ప్రత్యేకమయిన శ్రద్ధ తీసుకొని వ్రాశాను. భాష, భావం, శిల్పం....వీటిలో కొత్తదనం చూపించాను. పాత్రలలో జీవం పోశాను. జీవితంలో ఒక చోట తలుపు తెరచుకొని, దివ్యమయిన వెలుగొకటి కనబడి, తెలియకుండానే తలుపు మూసుకుంటుంది. ఆ వెలుగు మనస్సునుండి జారిపోకుండా నిలుపుకోవాలని ప్రతీ పాఠకుడు తపిస్తాడు."

"మరి పోటీకి మీ పేరునే పంపించండి"

"నా పేరున పంపితే అది తిరిగి వస్తుంది. అప్పుడప్పుడు బహుమతులు వచ్చిన రచయిత కథకు అంత విలువ ఉండదు"

"అందుకోసమే నేను అడుగుతున్నది. నాపేర కథ పంపనీయండి"

అతను ఆలోచిస్తున్నాడు.

"రామకృష్ణయ్యగారు మంచి రచయితలని లోకానికి తెలుసు. అందుచేత ఆయన పంపిన కథను కొంతమంది చదవకుండా తిప్పిపంపవచ్చు. కాని విమలాదేవి ఎవరికీ తెలియదు. ఈ రోజులలో స్త్రీల రచనలకు ప్రోత్సాహం లభిస్తున్నది. మీ కథ వెలుగు చూడాలంటే యింతకన్న మంచి అవకాశం లేదు."

రామకృష్ణయ్య కొంచెం తీవ్రంగా ఆలోచిస్తున్నాడు. విమల మాటలలో సత్యం లేకపోలేదు. నలుగురు చదివి ఆనందిస్తేనే కథ, లేనినాడు దానికీ చిత్తు కాగితాలకు భేదమేముంది?

"మరో విషయం మాస్టారూ! నా పేరున కథ పంపితే బహుమతిరావచ్చు. అదృష్టంమీద ఆధారపడి ఉంది...అలా బహుమతివస్తే పేరు మాత్రమేనాది. ప్రతిఫలం మీది. మీరు ఎన్నో కథలు వ్రాయగలరు. ఒక కథ నాకిచ్చినందువల్ల మీకేమీ లోటుండదు."

రామకృష్ణయ్య ఆలోచించాడు. విమల చెప్పింది చాల బాగుంది. తను కూడా అంత నిస్సంగికాడు. కళను కళకోసం ఆరాధించే పిచ్చివాడుకాడు. పురుషార్థం దక్కుతుంది. కథను విమలకిస్తే.

"నువ్వు వయస్సులో చిన్నదానివైనా దూరాలోచన కలదానివి. ఇది నాకు అంత యిష్టంలేదు. అయినా తప్పదు. నా యింటి పరిస్థితులు కూడా బాగులేవు. ఇది నేను నీకు చేసిన సహాయంకాదు. నువ్వే నాకు చేసినది. నేను కథను నీకివ్వడానికి అంగీకరిస్తున్నాను. ఈ విషయం నీకు, నాకు మాత్రమే తెలిసినది".

"చాల థాంక్స్ మాస్టారూ! మీకు వాగ్దానం చేస్తున్నాను. ఈ విషయం మరెవ్వరికీ తెలియదు. కథ ప్రచురింపబడి ఏ బహుమతి దొరికినా, కనీసం మామూలుగా డబ్బువచ్చినా, ఎంత పెద్ద మొత్తమయినా, ఎంత చిన్నదైనా, మీకది విధిగా యిస్తాను."

"మంచిది విమలా!"

విమల వెళ్ళిపోడానికి లేచింది. రామకృష్ణయ్య డ్రాయరు తెరచి మరి రెండు కథల వ్రాతప్రతులు ఆమె కిచ్చాడు. వాటిగురించి కొంచెంసేపు చెప్పాడు.

"వీటిని చదువు, కథలెలా వ్రాయాలో నీకుతెలుస్తుంది. వీటిని చదివి మళ్ళా నాకిచ్చేయ్. ఈ రెండు కథలంటే నాకు చాలా అభిమానం మరిచిపోకు విమలా!"

"చదివి నేనే తెచ్చి యిస్తాను మాస్టారూ.. సెలవు తీసుకుంటాను."

విమల వెళ్ళిపోయింది. రాత్రిపదిన్నర అయింది. చలిగాలివీస్తున్నది. లెక్కల మాస్టారు రామకృష్ణయ్య వీధి తలుపులు వేసుకొని పడక గదిలోకి వచ్చాడు. పిల్లలిద్దరూ కుక్కిమంచంమీద పడుక్కున్నారు. నల్లటి కంబళికి చింకి చీర జోడించి శ్రీదేవి వారికి కప్పింది.

పందిరి మంచంమీద ఒక పక్కకు తిరిగిన భార్యను చూచాడు ఆ కథక చక్రవర్తి ఆమె చినిగిన రవిక వీపును బయటపెడుతోంది. దానిమీద జారుతున్న చీర పైటంచు మీద కుట్లు స్పష్టంగా కనిపిస్తున్నవి.

రచయితలలో ధనవంతులు మన దేశంలో లేరనే చెప్పుకోవాలి. ఉన్నా ఎక్కడో అరుదుగా ఉంటారు. చాలమంది రామకృష్ణయ్యవలెనే రచనను జీవిత భృతికోసం అమ్ముకోకుండా, మరో పని చేస్తుంటారు.

ఉత్తమమయిన ప్రపంచ కథాసాహిత్యమంతా పుక్కిటబట్టి, రచనా శిల్పంలోని మెలకువలు బాగా తెలిసి, సంభాషణా రచనలో సిద్ధహస్తుడై, మృదువైన హాస్యానికి పెట్టినపేరై, శైలి సౌకుమార్యంలో అగ్రగామియై, చదువరులను ఆనందసీమలకు కొనిపోయే రామకృష్ణయ్య నిత్యజీవితావసరాలకు కూడా యిబ్బంది పడుతున్నాడంటే అతిశయోక్తికాదేమో.

2

మాఘమాసంలో విమలకు పెండ్లయింది. ఎలమంచిలిలోకాలజీ లెక్చరరుగా పనిచేస్తున్న శ్రీధర్‌కి ఆమెకి పెండ్లయింది. రామకృష్ణయ్య పెండ్లి పత్రిక కోసం ఎదురు చూశాడు. బహుశా పెండ్లి తొందరలో ఆడపెళ్ళివారు మరచిపోయారేమో! పెండ్లి అయిన మరునాడు బ్రహ్మాండమైన రిసెప్షను జరిగింది. కనీసం రిసెప్షనుకైనా విమలకు జ్ఞాపకం వచ్చి కబురు పంపవచ్చునని ఎదురు చూచాడతను. ఒక్క హెడ్మాస్టరును తప్ప మరే మాస్టర్లను పిలువలేదు. రామకృష్ణయ్య మనస్సును సమాధానపరచుకున్నాడు. తనను పిలిచి మిగిలిన మాస్టర్లను పిలువకపోతే బాగుండదు.

ఇంతలో స్కూలుఫైనలు పరీక్షలు వచ్చాయి. కుర్రాళ్ళకు లెక్కలుచెప్పడం పరీక్షలలో పర్యవేక్షకుడుగా పనిచేయడంతో రామకృష్ణయ్యకు తీరిక దొరకలేదు. అనకాపల్లిలో ఎవరికీ బహుమతి వచ్చినట్లు లేదు. వస్తే కనీసం పోస్టుమాస్టరేనా కబురు పంపించేవాడు. ఉగాదికింకా నాలుగు రోజులుందనగా ప్రత్యేక సంచిక వచ్చింది.

స్కూలులో డ్రాయింగు మాస్టరు ముందు కొన్నాడు సంచిక., ఉగాది కథల పోటీలో మొదటి బహుమతి శ్రీమతి విమలాదేవి శ్రీధర్ గెలుచుకుంది. ఆమె బియ్యే ప్యాసయింది. భర్త ఎలమంచిలిలో కాలేజీ లెక్చరరుగా పనిచేస్తున్నారు. ఆమె కొన్ని వందల కథలు వ్రాశారు. కాని తన రచన మీద విశ్వాసం కుదరక, కథలు ప్రచురాణార్హాలుకావని ఏ పత్రికకు పంపలేదు. ఆమె వినయంగా తనకు కథ సరిగా వ్రాయడమే రాదని యిప్పుడు కూడా చెపుతున్నారు. మృదువుగా గీతాలను ఆలపించడం, తూలికతో ప్రకృతిని చిత్రించడం ఆమెకు హాబీలు.

"తాసిల్దారు గారమ్మాయి విమలేకదూ!" అడిగాడొక మాస్టరు.

"ఆ పిల్లే! ....మరేం..." అర్ధోక్తిలో ఆగిపోయాడు రామకృష్ణయ్య.

"ఏం, ఆగిపోయారేం!...." డ్రాయింగు మాస్టరడిగాడు.

"మరేంలేదు... చూడండి.....జగన్నాధానికిగాని, సూర్యారావుకిగాని ఏమైనా బహుమతులు వచ్చాయా?"

రెండవ బహుమతి హైదరాబాదులో ఒకరికి వచ్చింది. మూడవ బహుమతి కలకత్తాలో వారికి వచ్చింది. కన్సలేషను బహుమతులలో సూర్యారావు కొకటి వచ్చింది. జగన్నాధం కథ సాధారణ ప్రచురణ కెన్నుకోబడింది

ప్రత్యేక సంచిక డ్రాయింగుమాస్టరు దగ్గిర తీసుకొని, క్లాసు పిల్లలను ఒక గంట ముందుగా వదిలేసి, రామకృష్ణయ్య మొదటి బహుమతి పొందిన కథ 'మలుపు' చదవడం మొదలుపెట్టాడు. అందులో ఒక్క అక్షరం కూడా విమల మార్చలేదు. కేవలం రచయిత, పేరు మాత్రం రచయిత్రి పేరుగా మారింది. ఒకసారి చదివాడు. రెండవసారి చదివాడు. మూడుసార్లు చదివాడు. పుస్తకం మూసి ఆలోచనలో పడ్డాడు. ఇన్నాళ్ళకు తన కథకో ఉత్తమస్థానం లభించింది. కళను గుర్తించి గౌరవించే స్వతంత్రాభిప్రాయాలు గల న్యాయనిర్ణేతలున్నందుకు సంతోషించాడు. తరువాత ఎవరి నోటంట విన్నా విమలాదేవి గురించి ఆమె కథ గురించి పొగడ్తలు కురిసిపోయాయి.

ఇంటికి వెళ్లగానే శ్రీదేవితో ఈ సంతోషకరమైన విషయం చెప్పాలనుకున్నాడు రామకృష్ణయ్య. రహస్యంగా విమలాదేవి వాగ్దానం గురించి కూడా చెప్పాలనుకున్నాడు. బహుశా ఆమె అర్థం చేసుకోలేదేమో?... తన తెలివి తక్కువ తనానికి ఆమె విచారించవచ్చు. మొదటి బహుమతి తక్కువేమీకాదు... రెండువేల అయిదు వందల రూపాయలు. కథ తనపేరను పంపి ఉంటే...దురదృష్టవంతుడి కథ నెవరు చదువుతారు?

సాయంకాలం సూర్యారావు వచ్చాడు. రెండు ఆపిల్‌పళ్ళు తీసుకొనివచ్చి రామకృష్ణయ్య చేతిలో పెట్టాడు.

"మాస్టారూ! మీరు చెప్పిన ప్రకారం కథ మార్చి పంపిచాను. రెండు వందలు కన్సలేషన్ బహుమతి వచ్చింది. ఇదంతా మీ చలవే" అన్నాడు సూర్యారావు.

రామకృష్ణయ్య మనసు ఆనందంతో నిండిపోయింది.

"ఇందులో నా గొప్పతనమేముందోయ్! ఏదో చిన్న సలహా... కాని నాకు చాలా సంతోషమయింది మన వూరివారిద్దరికి బహుమతులు రావడం... మొదటి బహుమతి విమలకు - నీకు కన్సలేషను బహుమతి...నువ్వు ప్రయత్నిస్తే ఒకనాడు మొదటి బహుమతి వస్తుంది" అన్నాడు రామకృష్ణయ్య.

"మాస్టారూ?... మీ దయ ఉంటే చాలునంతే....."

సూర్యారావు వెళ్ళిపోయాడు. జగన్నాదం కూడా వచ్చి తన కృతజ్ఞత తెలుపుకున్నాడు.

ఆ సాయంకాలం ఆలస్యంగా చీకటి పడినట్లయింది రామకృష్ణయ్యకు. రాత్రి విమల, ఆమె భర్త వస్తారని నమ్మకంతో ఎదురు చూశాడు. వాళ్లారాత్రి రాలేదు. మర్నాడు కూడా రాలేదు. అలా ఉగాది వెళ్ళిపోయింది. తరువాత ఒక వారం, మరోవారం కూడా వెళ్ళిపోయాయి.

బహుశా విమల ఎవరికీ రహస్యం చెప్పలేదని రామకృష్ణయ్య అనుకున్నాడు. ఈ విషయం చాల సున్నితమైనది. భర్తతో చెప్పడానికి ఆమె సంకోచించి ఉండవచ్చు. ఆ రోజు రాత్రి తనతో ఆమె చేసిన వాగ్దానం జ్ఞాపకం వచ్చి, మనస్సును సమాధానపరచుకున్నాడు. ఆవిడకు కలిగిన ఇబ్బందులేమిటో, అవకాశం ఇంకా దొరకలేదు కాబోలు. లేకపోతే రాకుండా ఉంటుందా!

రెండవవారం నుండి వారపత్రికలలో పాఠకుల ఉత్తరాలలో మొదటిబహుమతి పొందిన కథకు ప్రశంసలు రాసాగాయి.

"చాలా కాలానికి తెలుగు పాఠక లోకానికి ఓ చక్కనికథ లభించింది."

"కథ చదివిన తరువాత, మనస్సునొక దివ్యమైన కాంతి అలముకున్నట్లుంటుంది."

"ఇందులో భాష, భావం, శైలీ... అన్నీ ప్రత్యేకంగా ఉన్నాయి. రచయిత్రి చాల ప్రజ్ఞాశాలిని..."

"కథకు 'మలుపు' అన్న పేరు ఎందుకు రచయిత్రి పెట్టారో చివరకు తెలుస్తుంది. ఈ మలుపు అతి సహజంగా ఉంది..."

"చదివాను కథ రెండుసార్లు, మూడుసార్లు, ఎన్నోసార్లు......మనస్సును విడువకుండా ఉంది ఈ కథ..."

కథను. రచనాశిల్పాన్ని, మృదువైన భాషను,. చక్కని శైలిని, ముగింపును చాలమంది మెచ్చుకున్నారు.

రామకృష్ణయ్య మనస్సులో బరువుగా నిలిచిన ఆశ రోజు రోజుకు క్షీణించసాగింది. విమల ఏదైనా ఉత్తరమేనా వ్రాస్తుందేమోనని అతను ఎదురు చూశాడు. రెండు ఉత్తరాలు ఆమె చేసిన వాగ్దానాన్ని జ్ఞప్తికి తెస్తూ వ్రాసి, పోస్టుచేసేవేళకు మనస్సు మార్చుకొని చింపివేశాడు. అత్తవారింట్లో ఎవరిచేతిలోనైనా తాను వ్రాసిన ఉత్తరం పడితే, ఆ యింటికోడలిమీద లేనిపోని అనుమానాలు బయలుదేరవచ్చు.

హైస్కూలులో పెద్ద పరీక్షలు వచ్చాయి వాటిలోపడి రామకృష్ణయ్య కొంతవరకు విమల గురించి మరచిపోయాడు. ఆలస్యానికి అతను మరి కారణాలు ఊహించలేకపోయాడు.

స్కూలు ఎండకాలం సెలవులకు మూసివేశారు. వైశాఖం వెళ్ళిపోయింది. జ్యేష్టం వచ్చింది. ఎండలు పెళ్ళుమని కాస్తున్నాయి. ప్రతీరాత్రీ రామకృష్ణయ్య ఆరుబయట వాలు కుర్చీలో కూర్చొని విమల ఎందుకు రాలేదో అని ఆలోచిస్తుండేవాడు. ఆఖరికి మరి ఆలోచించడానికి శక్తిలేక, నిద్రలేని రాత్రులను గడుపలేక, ఒక ఆదివారం ఉదయం ఎలమంచిలి బయలుదేరి వెళ్ళడానికి నిశ్చయించాడు.

ప్రొద్దున్నే స్నానంచేసి, మడతబట్టలు వేసుకున్నాడు. శ్రీదేవి కాఫీ, టిఫిన్ యిచ్చి పక్కనే నిలుచుంది.

"మధ్యాహ్నం భోజనానికి వస్తారా?" అడిగింది యిల్లాలు.

"ఎంతసేపు...ఒక గంటపని... వెళ్ళడం ఒక గంట-రావడం ఒక గంట. భోజనం వేళకు తిరిగివస్తాను. పర్సు టేబిల్‌మీద ఉంది. బస్సు ఖర్చుకి డబ్బులున్నాయో లేవో చూడు" అన్నాడు రామకృష్ణయ్య.

శ్రీదేవి పర్సులో డబ్బులు చూసింది. రూపాయ కొంచెం చిల్లర ఉంది.

"వెళ్లడానికి సరిపోతుంది." అంది శ్రీదేవి.

చాలు. అటునుంచి ఫరవాలేదు." అన్నాడు కొంచెం ధైర్యంగా రామకృష్ణయ్య.

"ఎవరేనా శిష్యుడు కనిపిస్తాడనా!. మన దగ్గిర ఉన్నది మనది,... ఒకరిస్తారన్నది మనను చేరేదాకా మనదికాదు."

"అయితే నువ్వే చూడు..."

శ్రీదేవి పెట్లో వెదికింది. ఎక్కడా దొరకలేదు. పక్కింటి వాళ్లనడిగి అప్పు తెద్దామనుకుంది. టిఫిన్ తింటున్న కుర్రాడు, ఆడపిల్ల ముందుకొచ్చారు.

"ఎవరినైనా అడగడమెందుకమ్మా మా డిబ్బీలలో దాచుకున్నవి నాన్న యిచ్చిన డబ్బులే కదా! తీసుకో అమ్మా! " అన్నాడు కుర్రాడు.

శ్రీదేవి, రామకృష్ణయ్య మాటలు దక్కివాళ్లవేపు చూస్తూ ఉండిపోయారు. పిల్ల తను

దాచుకున్న డబ్బులలో ఒక అర్ధరూపాయిచ్చింది. కుర్రాడొక రూపాయి చిల్లర యిచ్చాడు. శ్రీదేవి ఆ చిల్లరనంతా జాగ్రత్తగా పర్సులో ఉంచింది.

రామకృష్ణయ్య బస్సులో కూర్చున్నాడు. బయలు దేరడానికి కొంచెం వ్యవధి ఉంది. అతను ఆలోచనలోపడ్డాడు. శ్రమ ఒకరిది...అదృష్టం మరొకరిది. విమల చాల అదృష్టవంతురాలు...రెండు వేల కథలలో ఆమె పంపిన కథకే బహుమానం రావడం ఊహించలేనిది. ఆ రచనకేదో చిన్న బహుమతి వస్తుందని అనుకున్నాడు...కాని...అందులో అంత విలువ ఉంది... తన గొప్పదనాన్ని గుర్తించింది లోకం... రామకృష్ణయ్యకు నవ్వొచ్చింది. అప్పుడే ఆలోచనలు తప్పుదారిన పడుతున్నాయి. కథలు తన నెవరూ తీసుకోడంలేదు....తిప్పి పంపు తున్నారు... విమలాదేవి కథను అంగీకరించి బహూకరించారు...అందులో నిజం ఆమెకు తెలుసు. తనకు తెలుసు...ఇవన్నీ ఇప్పుడు ఆలోచించినా ప్రయోజనం లేదు. ప్రస్తుతం ఆలోచించవలసినది, ఆమె తనకెంత ప్రతిఫలం యిస్తుందని... బహుశా ఆమె చేసిన వాగ్దానం ప్రకారం రెండువేల అయిదు వందలూ యివ్వదేమో... ఆమె భర్తకూడా అంగీకరించక పోవచ్చు.....వాగ్దానం రహస్యంగా జరిగింది... కాని బహుమతి అందరికీ తెలిసివచ్చింది....అందరూ ఆ డబ్బు ఏమయింధని అడుగుతారు...బహుశా ఆమె డబ్బంతా యివ్వలేదు...కనీసం వేయి రూపాయలిచ్చినా చాలును... అయిదువందలు పెట్టి యింటి పెంకు తిరగవేయించవచ్చు. మూడువందలుపెట్టి కుటుంబాని కంతటికీ బట్టలు కొనుక్కోవచ్చు. మిగిలిన రెండువందలతో వేసవిని హాయిగా గడపవచ్చు. బహుశా అంత కూడా ఆమె యివ్వలేదేమో! ...కనీసం అయిదువందలిచ్చినా చాలు. మూడువందలతోనే పడక గదిమీది పెంకు తిరగ వేయించి అయిందనిపించవచ్చు. మిగిలిన రెండువందలతో బట్టలు కొనుక్కోవాలి... ఇంట్లో అందరివి చినిగిపోయాయి. లేనిపోని ఆశలకు పోకుండా ఉంటే మంచిది... ఆఖరుకి ఎంతలేదన్నా ఒక వందరూపాయలకు లోటుండకూడదు. అదే తను ఆశించిన ప్రతిఫలం...మిగిలినవంతు అదృష్టవంతురాలిది.

ఈ ఆలోచనలతోపాటు బస్సు ప్రయాణంచేసిఎలమంచిలి చేరుకుంది.

లెక్చరరు శ్రీధర్‌గారిల్లు వెతుక్కోడానికి అట్టేకాలం పట్టలేదు.

"మొదటి బహుమతి వచ్చిన విమలాదేవిగారిల్లా!... స్టేషను వెనుక...ఎడమచేతి పక్కవీధిలో...చివారిమేడ...అదే వారిల్లు!" ఎవరో చూపించారు.

ఆ యిల్లు పెద్దది. వీధిలో సావడి విశాలంగా ఉంది. దానికి యినుప కటకటాలున్నాయి. రెండుమూడు చిన్న బెంచీలున్నాయి. ఎండ కొంచెం ముదిరింది. వస్తూవస్తూ, ఆత్రతలో గొంతుకకేదో అడ్డుపడినట్లుతోచి, ఒక సోడా త్రాగి వచ్చాడు రామకృష్ణయ్య.

ఆ పెద్ద యింట్లో ఎంతమందోఉన్నట్లు లేదు. పనిపిల్ల ఒకతె యిల్లు ఊడుస్తున్నది. బమహుశా విమల, మొగుడు మేడమీద ఉన్నారుకాబోలు. ఆదివారం అతనికి కూడా

సెలవులే...కొత్తదంపతులు..

"ఓ పిల్లా! అమ్మగారు లేచారా?" అడిగాడు రామకృష్ణయ్య పనిపిల్లను.

"ఏయమ్మగోరు?...కథలురాస్తారే ఆరా... నేక ఆరి అత్తమ్మగోరా?" పనిపిల్ల అడిగింది.

పనిపిల్లకు కూడా తెలుసు విమల కథలు వ్రాస్తుందని... ఈ సంఘంలో కథా రచయితకు ఎంత గౌరవమైన స్థానం!

"కథలు వ్రాస్తారే...ఆమె.....విమలమ్మగారు"

"ఆరా! యిప్పుడే నెగిసినారు..."

"అయితే చిన్న ఉపకారంచేద్దూ". పనిపిల్ల దగ్గిరికి వచ్చింది.

"అనకాపల్లినుంచి రామకృష్ణయ్య మాస్టారు వచ్చారని చెప్పు... అంతే...అంతేచాలు" అన్నాడు రామకృష్ణయ్య తడబడుతూ!

"అలానే. మీరిక్కడ కూసోండి. అమ్మగోరు తానమాడిన తరువాత సెపతా కూసోండి..'

మూలనున్న బెంచీమీద రామకృష్ణయ్య కూర్చున్నాడు.

ఇల్లూడ్చే పనిపిల్ల లోపలికి వెళ్ళి ఎప్పటికీరాదు. అమ్మగారు స్నానమాడేరో లేదో, పిల్ల చెప్పడం మరచిపోయిందో, రామకృష్ణయ్య లేస్తున్నాడు. ఇంట్లోకి చూస్తున్నాడు. తిరిగివచ్చి బల్లమీద కూచుంటున్నాడు. పనిపిల్ల లోపల తిరుగుతున్నది. తొమ్మిది దాటింది. ఎండ అప్పుడే ముదురుతోంది.

ఒక లావుపాటి ఆయన, ఒక బక్క పలుచని అతను ఎటాచీకేసులు పట్టుకొని వచ్చారు. వాళ్లను తను చూసినట్లులేదు. వాళ్లూ తనలాగే లోపలికి చూసి పనిపిల్లను బయటికి పిలిచారు.

"చూడు! అమ్మీ! విమలాదేవి శ్రీధర్‌గారున్నారా?" లావుపాటి ఆయన అడిగాడు.

"అంటే...కథలురాసే అమ్మగోరా"! ఆ పిల్ల అడిగింది.

"థటీజ్‌రైట్! ఆమే!..." అన్నాడు పలుచని ఆయన.

"ఉన్నారు"

"అయితే ఈ రెండు విజిటింగ్ కార్డులు అమ్మగారికిచ్చిరా! మేము నీ కోసం ఎదురుచూస్తుంటాం. ఎంతవేగం వస్తే అంత బహుమానం! చూడు నాచేతిలో ఏముందో?..." ఆ లావుపాటి ఆయన కొత్తరూపాయినోటు గాలిలో ఆడించాడు.

పనిపిల్ల చెంగునదాటి లోనికిపోయి, కళ్ళుమూసి తెరచేలోపుల వచ్చిపడింది జాపోస్తూ!

"అమ్మగారు యెంటనే రమ్మన్నారు. మేడమీద కథలురాసే గదిలో కూసునున్నారు... నా

యెంటే రండి..."అంది ఆ పిల్ల లోపలికి దారిచూపిస్తూ.

రామకృష్ణయ్యవేపు అనుమానంగా చూస్తూ, జోళ్ళ విడిచి వాళ్ళు లోపలికి వెళ్ళారు. ఆ లెక్కల మాస్టరు జేబుతడవుకున్నాడు. పర్సు బరువుగా తగిలింది. అప్పుడతనికి జ్ఞాపకం వచ్చింది. దానిలో పిల్లలిద్దరూ యిచ్చిన చిల్లరనాణాలున్నాయని, ఏమాత్రం ఆ పనిపిల్లకు బహుమతి చేస్తే తిరుగు ప్రయాణానికి సరిపడవని. ఆ వచ్చిన వాళ్ళకు తనకు భేదముంది. తను ఈనాటి విమలాదేవి కీర్తికి మూలకారణం. ఆవిధంగా ఆమె సంపదకు కూడా సహాయం చేసినవాడు. మరి వాళ్లెవరు! బహుశా ఆమెకు తనకంటే ఆత్మీయులై ఉంటారు. లేకపోతే తనను పిలవడంమాని వారినెందుకు పిలుస్తుంది.

పనిపిల్ల హంగామాగా వెళ్తున్నది వీధిలోకి. ఆమె చేతిలో ఫ్లాస్కు, రెండవ చేతిలో సంచీ, ఒక పావుగంట తరవాత హోటలునుండి పొట్లాలు ఫ్లాస్కులో కాఫీయో టీయో పట్టుకొని వస్తున్నది.

"ఓ పిల్లా! నా సంగతి అమ్మగారితో చెప్పావా?" ఎదురుగా పోయి రామకృష్ణయ్య అడిగాడు.

"సెప్పినాను. అమ్మగోరు యేమీ జవాబు సెప్పనేదు."

"ఎవరీ వచ్చినవాళ్ళు!"

"నాకేం తెలుసు. డబ్బున్న మా రాజులు. పుత్తకాలు యేయించే వోరొకరు కథలు రాయించేవోరొకరు" అంటూ పనిపిల్ల లోపలికి వెళ్ళిపోయింది.

రామకృష్ణయ్యకు ఒళ్లల్లా చెమట పట్టింది ఒక్కసారి. మనసు, శరీరం ఏమీ పనిచేయలేదు. తిన్నగావచ్చి మూలనున్న బెంచీమీద కూర్చున్నాడు. నిర్మించు కుంటున్న ఊహాసౌధాలను ఒకటీ ఒకటీ కూలదోయడం ఆరంభించాడు.

ఎంతసేపయిందో... ఏవో నవ్వులు.. బహుశా విమలకూడా వాళ్ళను సాగనంపడానికి వస్తుంది... రామకృష్ణయ్య లేచి నిలబడ్డాడు... ఆమె చూపులలో పడడానికి సమయం ఆసన్నమయిందని తొట్రుపడ్డాడు. ఆమె మేడదిగి రాలేనట్టుంది. ఆ యిద్దరు కొత్తవాళ్ళు వచ్చి ద్వారం పక్కనున్న బెంచీమీద సావకాశంగా కూచున్నారు.

"ఓ అమ్మీ! ఓ రిక్షా తీసుకురా!" లావుపాటి ఆయన అన్నాడు.

"శానదూరం పోవాలా...నా వొల్ల కాదు..."

"ఇదిగో చూశావా, కొత్తపావలా!..." ఈసారి పలుచని అతను ఎర చూపించాడు.

పనిపిల్ల వీధిలోకి వెళ్ళింది.

లావుపాటి ఆయన సిగరెట్టు ముట్టించి అన్నాడు.

"ఆమెకు బహుమతి వచ్చిన ధనం ఏం చేసిందో?"

"మీకు తెలీదా?... ఆ ప్రశ్నకూడా నా యింటర్వ్యూలో అడిగాను. ఆమె మెడలోని పొళ్ళనెక్లెసు చూపించింది, నోటితో జవాబీయకుండా..." అన్నాడు పలుచని అతను.

"అందమైన రచయిత్రి విమలాదేవి..."

"ఆమెకన్నా చక్కనివి ఆమె రచనలు. ఆమె అంతఃసౌందర్యాన్ని అవి చూపిస్తాయి."

"కాని యిప్పటికామె వ్రాసినవి మూడే కథలు..."

"పొరపడుతున్నారు....ఆమె వందల కథలు వ్రాశామన్నారు...కాని పత్రికలలో ప్రకటింపబడినవి మూడు మాత్రమే...అయితేనేం మూడూ మూడురత్నాలే..."

"పత్రికలలో వచ్చిన కథలు వేస్తేనే మంచిదనిపించిది...మరో రెండునెలల్లో ఇంకో అయిదు కథలు వస్తాయి. కథా సంకలనానికి ఇప్పటి నుంచీ పబ్లిసిటీ యివ్వడానికి వీలుంది...కనీసం అయిదువేల కాపీలేనా అమ్ముడుపోకపోతే పెట్టుబడి రాణించదు."

"జంబునాధంగారూ! మీకా భయమేమీ అక్కర్లుదు. మొదటి ఎడిషన్ వచ్చిన రెండు నెలలకే మరొకటి వేయవలసి వస్తుంది."

"అందుకోసమే ఆమె కోరిన వేయి రూపాయలు ముందుగానే చెల్లించాను..."

"మీరు చేసిన పని చాల దూరాలోచనతో చేసింది...ఆమె రచనలన్నిటినీ మీరు లోకానికి అందించవచ్చు..."

"ఇంతకీ ఆమె వ్రాసిన రెండో కథా మూడవ కథ నేను చదవలేదు. మీరు చదివారా వెంకట్రావుగారూ?..."

"చదివాను...చాలసార్లు చదివాను..."

"రిక్షా వచ్చేదాకా చెప్పండి..."

"రెండో కథ... ఒక వయసు మళ్ళిన ముష్టివాడు రోజూ బిచ్చమెత్తుకుంటాడు. యిల్లాలు చాల ఉత్తమురాలు... కాదనకుండా బిచ్చం వేసేది. కలిగినప్పుడు చారో పులుసో పోసేది. ఆదరించి కష్టసుఖాలు అడిగేది. ఆవిడ మొగుడు చాల అనుమానంగల మనిషి. ఒకరోజు మొగుడి కొత్త ఖద్దరు పంచవీధిలో తీగమీద ఎండవేస్తుందావిడ-బిచ్చానికొచ్చిన ముష్టివాడు ఆ పంచ చక్కదనాన్ని మెచ్చుకుంటాడు. ఎవరేనా ఎత్తుకుపోగలరని, తీసి దాచేయమని ఆ యిల్లాలితో చెప్తాడు. ఆమె బిచ్చంవేసి యింటిలోకి పోయింది. ఆ పంచెవంకే కొంచెంసేపుచూసి వాడు కూడా వెళ్ళిపోతాడు. మరునాడు ముష్టివాడు వచ్చేసరికి యింట్లో గొడవ జరుతున్నది. యిల్లాలిని చావగొడ్తున్నాడు భర్త. అడ్డమయిన వాళ్ళను నెత్తికెక్కించుకుంటుందని, ముష్టివాడు తన కొత్త ఖద్దరుపంచ ఎత్తుకుపోడానికి ఆమెయే కారణమంటాడు. ఆమె తింటున్న దెబ్బలు మరి చూడలేక చల్లగా అక్కడనుంచి వెళ్ళిపోతాడు. బిచ్చమెత్తడం మానేసి ఆ యిల్లాలిని ఎలా

ఆపదనుంచి తప్పించాలని ఆలోచిస్తాడు. చివరకొక నిర్ణయానికి వస్తాడు. తాను చాల కాలంనుండి ప్రాణపదిలంగా జమచేస్తున్న చిల్లర డబ్బులన్నీ లెక్కపెడితే ముప్పై రూపాయలవరకూ అయింది. సాయం కాలం ఖద్దరు దుకాణంలో, అచ్చంగా అటువంటి పంచ, అత్తాకోడలు అంచుది, దొరుకుతుంది తన డబ్బుకు. దానిని జాగ్రత్తగా పట్టుకొచ్చి, యిల్లాలిని మెల్లిగా పిలుస్తాడు. బుద్ధి గడ్డితిని పంచ ఎత్తుకుపోయానని, అయ్యగారు కొట్టిన దెబ్బలకు ఆమె పడిన బాధ చూడలేక పోయానని, తనను క్షమించవలసిందని చెప్పి ఆ కొత్త పంచె ఆమె చేతిలో పెట్టి, తిరిగి చూడకుండా, ఆ యింటితో తన సంబంధాన్ని పూర్తిగా తెంపుకొని, వెళ్లిపోతాడు. ఆమె పంచను లోపలికి తీసుకెళ్ళి దీపం వెలుతురులో చూచి, ఆ పిలుపందని బిక్షగాడిని పిలుస్తుంది. 'ఓ అబ్బీ, పంచె అంచుమీద మావారిపేరు కుట్టాను. దీనిమీద అటువంటిదేమీలేదు. ఇది మాదికాదు నాయనా!..."

"అద్భుతంగా ఉంది!..."యిల్లాలి అమాయకత్వం, ముష్టివాని మహాత్యాగం మనస్సుకు కరుణతో అభిషిక్తం చేస్తాయి."

"ఆమె నడిగాను. ఈ కథకు ఏ సంఘటన మూలమని?...ఒకసారి వీధిలో కలకల మయింది. కాపమనిషి కల్లాపుజల్లుతూ అక్కడపెట్టిన చెంబు మాయమయిపోయింది. అడుక్కోడానికి వచ్చిన ముష్టివాడిని అనుమానించి చావగొడతారు... ఈ దృశ్యం ఆమె మనస్సులో నిలిచిపోయింది. లోకంలో ఎందుకూ కొరగాని బిచ్చగాళ్ళకు కూడా మనసుందని, నైతిక సంపద ఉందని నిరూపించారు విమలాదేవిగారు."

"మూడోకథ!..."

"అదీ అటువంటిదే. ఓ వయసులో నున్న పనిమనిషి... ఆమెపై మరులుకొన్న యింటి యజమాని...భర్తను అర్థంచేసుకొన్న యిల్లాలు. పనిమనిషి వచ్చిన తరువాత యజమానిలో కలిగిన మార్పులు గమనించిన యిల్లాలు, అతని కోరిక తీరడంకోసం ఒకనాడు అనుకోకుండా పుట్టింటికి వెళ్ళిపోతుంది. ఆ పనిమనిషి మాత్రం ఆ యజమానికో మంచిపాఠం చెప్పి, ఆ విడిపోతున్న దంపతులను దగ్గిరగా తీసుకొస్తుంది. నాకింకా ఆ కథలోని మొదటి వాక్యాలు గుర్తున్నాయి...అమ్మగారు మంచివారు... అయ్యగారు మంచివారు. వారి మనస్సులలో పొరపొచ్చాలులేని రోజులలో ఆ యింట్లో ఆనందం తాండవిస్తుంది. కొత్త పనిమనిషి వచ్చిన కొద్ది రోజులలో ఆ ఆనందం లోపించినట్లయింది. అమ్మగారి ముఖంమీద చిరునవ్వు కనిపించినా, లోపలి విచారరేఖలు బయలుపడేవి..."

అలా కథ నడుస్తుంది. చివరకాయిల్లాలు భర్త కోరుకుంటున్న స్వర్గం దూరం చేయడానికి యిష్టంలేక, ఒకనాటి మధ్యాహ్నం పుట్టింటికి వెళ్ళిపోతుంది. ఆఖరున అయ్యగారిని, అమ్మగారిని అర్థం చేసుకున్న ఆ వయసులోని పనిమనిషి అంటుంది. 'బాబుగోరూ!...ఒక్కసంగతి గమనించినారా...తమరి గోరి సుఖంకోసమే ఉన్నట్టుండి అమ్మగోరు యెళ్ళిపోయినారు. తమరు

నా వొంటిమీద సేయియేయాలని తొందరపడుతున్నారు. అమ్మగోరికి అన్నాయం సేస్తున్నట్టుకూడా అనిపించనేదా?...నా వొంటిదానికే కట్టంగా ఉందే...నాకేం మూడో మనువుదానిని. తమకు సుకమిస్తే నాకో నాలుగు డబ్బులు దొరుకుతాయి. కానీ బాబుగోరూ!... నేను ఈనాడుండి రేపు పోవాలసినదాన్ని... పోతూపోతూ మీకుటుంబాన్ని యిడదీసి, ఎప్పుడు నవ్వే అమ్మగోరి ముఖాన నిప్పోసి పొమ్మంటారా?''

"ఈ కథలోకూడా విమలాదేవి ఎంత ఉదాత్తతతో వ్యవహరించారు. చెడిన పనిమనిషిలో ఒక సంసారాన్ని నిలబెట్టే మంచి కోరిక కలిగించి, పాఠకుల మనస్సులలో చెరగని ముద్రవేశారు.'

"ముష్టివాళ్ళందరూ దొంగలని, వయసులోని పనిమనుషులు వ్యభిచారిణులని అందరూ సాధారణంగా తీర్మానిస్తే, ఈమె వాళ్ళను దేవతలుగా మలచారు."

"రచయిత్రికి ఉజ్వల భవిష్యత్తుంది."

"రాబోయే పత్రికలో 'విమలాదేవితో ఇంటర్వ్యూ' చదివి మీ అభి ప్రాయం వ్రాయండి."

"తప్పకుండా!...మరి! కథల సంపుటి పరిచయానికి కూడా అది పనికి వస్తుందిగా!"

"జంబునాథంగారూ! మీ వ్యాపార సరళికి నమోవాకాలు...లాభంలేనిది ఏ పని చెయ్యరుకదా..."

ఇద్దరూ నవ్వుకున్నారు. వీధిలో ఉన్న రిక్షామీద వెళ్ళిపోయారు.

అంతా వింటున్న రామకృష్ణయ్యకు మతిపోయినట్లయింది. లోకం తిరుగుతున్నట్లనిపించింది. వడగాడ్పు వీచడం మొదలయింది. బయటి తాపానికి హృదయంలో జ్వలిస్తున్న అవమానాగ్ని తాపానికి అతను తట్టుకోలేకపోయాడు. తాను చెప్పిన ప్రతీ అక్షరం విమలాదేవి విక్రయించింది. తన రెండు కథలను తనకు కాకుండా చేసింది.

పనిపిల్ల బయటికి వచ్చింది.

"ఓ పిల్లా! కథలు వ్రాసే అమ్మగారికి నా సంగతి జ్ఞాపకం చెయ్యి" కోపంగా, విసుగుగా అన్నాడు రామకృష్ణయ్య.

అతని ముఖంలోకి కొంచెంసేపు చూచి పనిపిల్ల లోనికి వెళ్ళింది. అనుకున్నంత తొందరలో రాకపోయినా మరోపది నిముషాలలో వచ్చింది.

"అమ్మగారు రమ్మని పిలుస్తున్నారా? ఆత్రతతో అడిగాడు రామకృష్ణయ్య.

"ఏం నేదు...ఈయాల అమ్మగోరికి నలతగా వుందట. నిన్ను సూడ్డానికి తీరదని అమ్మగోరు సెప్పారని అయ్యగోరన్నారు."

పనిపిల్ల లోపలికి వెళ్ళిపోయింది.

విమలాదేవి, ఆమె భర్త శ్రీధర్ అలా ప్రవర్తిస్తారని రామకృష్ణయ్య కలలోకూడా అనుకోలేదు.

ఈ ఊహించని అవమానానికి తట్టుకోలేకపోయాడు. లేచి నిలబడితే కాళ్ళు వణికాయి. వడిగా అడుగులు వేసుకుంటూ స్టాండ్‌కుపోయి, బస్సులో కూచున్నాడు.

బస్సు బయలుదేరింది. కండక్టరు డబ్బులడిగాడు. చిల్లర అంతా అతని చేతిలోపోస్తే, వింతగా రామకృష్ణయ్య ముఖంలోకి చూసి, లెక్కబెట్టుకున్నాడు. సరిగా టిక్కెట్టు సొమ్మంది. బస్సులో అవమానం పాలుబడకుండా రక్షించిన పిల్లలను, భార్యను తలుచుకునేసరికి అతని కళ్ళలో నీళ్లు తిరిగాయి.

ఆ బీద రచయిత కోపం తాటాకు మంటలా చల్లారిపోయింది. అతని గుండెలలో పేరుకున్న ఆశ పూర్తిగాపోయి, హృదయం తేలికపడింది.

పుస్తకాలవ్యాపారి వెళ్ళిపోతూ అన్న మాటలు అతనికి జ్ఞాపకం వచ్చాయి.

"నాలుగో కథ మలుపు ఎలా వుంటుందో చూడాలి."

అంత ఉదాసీనతలోను రామకృష్ణయ్య పెదవులమీద ఒక స్వచ్ఛమైన చిరునవ్వు విరిసింది.